

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak inzake het beroep van X, hierna te noemen appellante, d.d. 18 maart 2012, tegen het besluit van de examencommissie van de Tilburg Law School (TLS) van 7 februari 2012 (verzonden 8 februari 2012), waarbij haar geen vervangend mondeling tentamen werd toegekend voor de cursus 'Integratievak Staats- en Bestuursrecht'.

In reactie op de uitnodiging van het College van Beroep voor de Examens om na te gaan, of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk zou zijn, heeft de examencommissie, hierna te noemen verweerster, laten weten dat er op 2 april 2012 een gesprek tussen partijen heeft plaatsgevonden maar dat er geen minnelijke schikking tot stand is gekomen. Verweerster heeft daarom op 3 april 2012 een verweerschrift ingediend.

Op 19 april 2012 heeft het college een openbare zitting gehouden ter behandeling van het beroep. Appellante was daarbij aanwezig. Namens verweerster verscheen de Y. Tijdens de zitting zijn partijen in de gelegenheid gesteld standpunten nader toe te lichten en vragen van het college te beantwoorden.

Verweerster heeft besloten dat appellante geen vervangend mondeling tentamen mag afleggen voor de cursus Integratievak Staats- en Bestuursrecht. Op 17 januari jl. vond de tweede tentamengelegenheid plaats van deze cursus. Vanwege een storing van het openbaar vervoer kon appellante, ondanks het feit dat zij de eerste snelle Fyra-trein nam, niet op tijd aanwezig zijn. Doordat zij 45 minuten na aanvang van het tentamen pas aanwezig was mocht zij het tentamen niet meer maken. Appellante geeft aan alles te hebben gedaan om op tijd te zijn zodat zij kon deelnemen aan het tentamen, maar dat dit wegens overmacht niet is gelukt. Verweerster heeft in het besluit aangegeven dat een extra tentamenkans alleen wordt verleend als de andere tentamengelegenheid van de cursus is benut en daarvoor minimaal een 4,5 is behaald. Appellante betoogt dat zij de eerste tentamengelegenheid niet heeft benut vanwege persoonlijke omstandigheden die bekend zijn bij de studentendecaan. Met betrekking tot deze omstandigheden heeft zij regelmatig contact met de studentendecaan, aldus appellante. Appellante voert aan dat zij de herkansing mogelijk niet had hoeven te benutten, indien er geen sprake zou zijn geweest van deze bijzondere persoonlijke omstandigheden. Daarnaast duurden de bijzondere omstandigheden ook ten tijde van de tweede tentamengelegenheid nog voort, aldus appellante.

Verweerster verwijst naar haar website voor de toelichting op de wijze waarop zij artikel 13a van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie 2011-2012 (hierna te noemen: de Regeling) toepast. De examencommissie kan volgens dit beleid een vervangend tentamen toestaan aan een student die tijdig meldt dat hij door bijzondere omstandigheden, zoals ziekte, niet kan deelnemen aan één tentamengelegenheid. Tilburg Law School biedt elk jaar twee gelegenheden om een cursus af te ronden. De student moet daarom aan de andere tentamengelegenheid hebben deelgenomen en daarvoor minimaal een 4,5 hebben behaald. De gedachte achter deze ondergrens is dat studenten in ieder geval één serieuze poging moeten hebben ondernomen een tentamen op reguliere wijze te behalen, alvorens zij in aanmerking komen voor een bijzondere regeling.

Ter zitting heeft de gemachtigde van verweerster desgevraagd uitgelegd dat het ook mogelijk is dat de student bij beide gelegenheden melding doet van persoonlijke omstandigheden.

Wanneer er tweemaal sprake is van overmacht vanwege ziekte, kent verweerster ook een extra tentamengelegenheid toe. Indien er sprake is van ziekte bij de eerste gelegenheid en dit is niet tijdig gemeld, er bij de tweede gelegenheid weer sprake is van ziekte en het wordt wel gemeld, ziet verweerster het feit dat de eerste keer niet is gemeld veelal door de vingers, als er achteraf bewijs van de ziekte bij de eerste gelegenheid wordt overlegd.

Verweerster geeft aan dat appellante stelt dat zij door persoonlijke omstandigheden niet kon deelnemen, maar dat zij zich niet voor aanvang van het tentamen heeft afgemeld. Pas in haar beroepschrift van 18 maart jl. heeft appellante aangegeven dat de persoonlijke omstandigheden vanaf begin februari bij de studentendecaan bekend waren, aldus verweerster. Volgens verweerster heeft appellante dit niet gemeld bij het verzoek om een vervangend tentamen. Ter zitting geeft verweerster aan dat hoewel appellante zich niet voor aanvang van het tentamen heeft gemeld, de melding bij de studentendecaan aangemerkt kan worden als tijdige melding. Appellante was vervolgens aangewezen op de herkansingsmogelijkheid. Appellante heeft aangevoerd dat zij niet op tijd bij het hertentamen aanwezig kon zijn vanwege vertraging van het openbaar vervoer. Verweerster betwist niet dat het openbaar vervoer vertraagd was, maar is van mening dat studenten er zelf verantwoordelijk voor zijn dat zij tijdig bij tentamens aanwezig zijn. Dat appellante er voor kiest om aan Tilburg University te komen studeren terwijl zij niet in Tilburg woont en daardoor niet op tijd bij een tentamen aanwezig is, is een risico dat voor haar rekening komt, aldus verweerster. Verweerster verwijst naar eerdere uitspraken van het college. In artikel 7 van de Regeling is een marge ingebouwd van een half uur. Studenten zijn er zelf verantwoordelijk voor dat zij op tijd van huis vertrekken. Alleen in zeer extreme situaties, zoals een afgekondigd weeralarm, kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. Nu studente de kans accepteert dat zij door een vertraging van het openbaar vervoer te laat komt voor een tentamen heeft zij het tentamen gemist door eigen toedoen en kan er geen sprake zijn van een bijzondere omstandigheid, aldus verweerster.

Na kennisneming van de gedingstukken, alsmede gelet op het verhandelde ter zitting, acht het college het beroep ontvankelijk en overweegt als volgt.

Artikel 7.61 lid 2 WHW bepaalt dat het beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Daaruit vloeit voort dat de toetsing door het college beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweerster zorgvuldig heeft gehandeld dan wel de vraag of gezegd zou moeten worden dat verweerster niet in redelijkheid tot de onderhavige beslissing heeft kunnen komen.

Volgens artikel 15 lid 1 van de Onderwijs- en Examenregeling 2011-2012 wordt tot het afleggen van een tentamen in een onderdeel van de opleiding in elk academisch jaar waarin het onderdeel wordt aangeboden, tweemaal de gelegenheid gegeven. Nu appellante vraagt om een derde tentamengelegenheid, buiten de reguliere gelegenheden om, vraagt zij om een uitzondering op de hoofdregel. Dat verweerster een strikt beleid voert met betrekking tot uitzonderingen, vindt het college niet onbegrijpelijk.

Volgens het schriftelijke beleid moet een student voor aanvang van het tentamen melden dat hij of zij door bijzondere omstandigheden niet aan het tentamen kan deelnemen.

In geval de omstandigheden zich hebben voorgedaan bij de eerste tentamengelegenheid wordt men in eerste instantie verwezen naar de herkansingsmogelijkheid. Heeft men de cursus dan nog niet gehaald, kan men een vervangend tentamen aanvragen mits men voor de herkansing minimaal een 4,5 heeft behaald. Het college is van mening dat dit beleid op zich niet onredelijk is en bovendien acht het college het op basis van de overgelegde stukken en de door partijen gegeven toelichting voldoende aannemelijk dat appellante dit beleid voor het aanvragen van een extra tentamen had kunnen kennen.

Vervolgens overweegt het college het volgende.

Appellante had conform (de toelichting op) art. 13 van de Regeling tijdig moeten melden dat zij door omstandigheden niet kon deelnemen aan het eerste tentamen. Van de omstandigheden moet tevens bewijs worden overlegd. Dat de gedachte achter deze regeling is dat misbruik dient te worden voorkomen, vindt het college begrijpelijk en het college acht deze regeling in essentie dan ook niet onredelijk. Verweester heeft tijdens de hoorzitting aangegeven dat de melding bij de studentendecaan aangemerkt kan worden als tijdige melding.

Het college overweegt voorts dat beleid waarbij vervoersproblemen in beginsel voor rekening van de student blijven, niet onredelijk is.

Appellante heeft echter naar het oordeel van het college aannemelijk gemaakt dat er in dezen sprake was van een situatie van overmacht, waardoor zij niet in staat was tijdig bij het tentamen te verschijnen. Het is gebleken dat een groot aantal studenten door een seinstoring op een omvattend treintraject niet tijdig aanwezig kon zijn bij het tentamen dat vanaf 8.30 uur plaatsvond. Dat deze storing een groot aantal studenten heeft geraakt, maakt dat dit een objectief controleerbare omstandigheid is, aldus het college. Het betrof een seinstoring die al zeer vroeg op de dag plaatsvond en die bovendien uren duurde. Dit maakt dat Tilburg University voor deze groep studenten niet tijdig bereikbaar was. Studenten hebben een lange omreis moeten maken. Gezien het vroege tijdstip van het tentamen en de onvoorzienbaarheid en de omvang van de storing, is niet gebleken dat het voor appellante mogelijk was om tijdig voor alternatief vervoer of een alternatieve route te zorgen. In geval van – bijvoorbeeld – een vooraf afgekondigd weeralarm zouden vervoersproblemen nog voorzienbaar zijn, en zou van een student verwacht kunnen worden dat hij voor een alternatief zorgt. De reis die appellante moest maken was van een normale afstand en appellante heeft daarnaast aangevoerd dat zij ruim op tijd van huis was vertrokken. Kortom, de situatie waar appellante in verkeerd is niet vergelijkbaar met de omstandigheden die speelden in de eerdere uitspraken van het college waar verweester naar verwees en het college is op grond van bovenstaande overwegingen van oordeel dat vervoersproblemen onder de hier genoemde omstandigheden een geslaagd beroep op overmacht kunnen opleveren.

Daar komt nog bij dat in redelijkheid van verweester verwacht mocht worden dat verweester de afweging had gemaakt of de omstandigheden van appellante ten tijde van de eerste tentamengelegenheid als bijzondere omstandigheid zouden moeten worden aangemerkt – los van de vraag of er sprake was van een tijdige melding. De combinatie van de objectief aangetoonde vervoersproblemen bij het hertentamen en de, - gezien de door verweester tijdens de zitting nog gemelde uitzonderingen op het beleid -, bijzondere omstandigheid ten tijde van de eerste tentamengelegenheid is door verweester nog niet zorgvuldig overwogen.

Op grond van voorgaande overwegingen acht het college het beroep gegrond en draagt verweerder op om met in achtneming van deze uitspraak binnen veertien dagen een nieuw besluit te nemen.

Aldus besloten op 19 april 2012 door het College van Beroep voor de Examens.